

SUPPORT DE CURS ONLINE DE ÎNVĂȚARE (CURS) ADRESAT PROFESORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

CUPRINS

Domenii de competență	2
Introducere în asigurări	28
Introducere în piața de capital	88
Introducere în sistemul de pensii private	184

Domenii de competență

Cuprins

Notă de prezentare	3
Domenii de competență - Introducere în piața financiară non-bancară	6
Domenii de competență - Introducere în asigurări	8
Domenii de competență - Introducere în piața de capital	14
Domenii de competență - Introducere în sistemul de pensii private	21

Notă de prezentare

„este important să înveți oamenii tineri cum să fie responsabili din punct de vedere social și să acumuleze competențe financiare. (...) Oamenii tineri au nevoie să cunoască cum să își folosească banii în mod eficient. Educația financiară poate să întrerupă ciclul sărăciei, atât de des asociată cu aceia care nu au acces la servicii financiare.” Princesesa Mathilde a Belgiei.

Prezentul curs își propune aplicarea modelului centrat pe competențe, utilizat și la nivelul cursurilor specifice pregătirii profesionale continue, care corespunde cercetărilor din domeniul psihologiei de tip cognitiv. Astfel, prin obținerea unei competențe se intenționează a se realiza transferul și concentrarea cunoștințelor și a abilităților, pentru ca acestea să fie utilizabile în situații noi (accentuarea scopului învățării).

Concepte cheie¹	<ul style="list-style-type: none">• <i>Competențe</i>: suma cunoștințelor, abilităților și atitudinilor care contribuie la capacitatea unei persoane de a-și îndeplini eficient sarcinile și responsabilitățile urmărite prin instruire, respectiv de a se pronunța asupra unui lucru, pe temeiul unei cunoașteri adânci a problemei în discuție.• <i>Cunoștințe</i>: idei, principii, concepte, reguli, logică și cuvinte (noi) care sunt memorate. Cunoștințele pot fi obținute prin lectură, text și cercetare pe internet.• <i>Abilități</i>: obiceiuri create sau modalități în care participanții folosesc cunoștințele învățate; modul în care evaluează aceste cunoștințe; modul în care abordează problemele. Abilitățile pot fi obținute prin scrierea de exerciții, strângerea de informații, simulare, experimentare etc.• <i>Atitudini</i>: interese, aprecieri, idealuri; comportamente concrete și vizibile care sunt folosite pentru atingerea unui anumit scop. Atitudinea poate fi abordată printr-un schimb de experiență și învățarea unor perspective diferite, simulare pentru a antrena participanții pentru diferite roluri etc.
-----------------------------------	---

Educația financiară este cea care pune bazele unei bune înțelegeri a conceptelor cu care adultul se confruntă în viața sa. Nivelul educațional este important pentru o bună funcționare a economiei în ansamblul său. Doar o populație care știe cum să-și gestioneze veniturile și cum să realizeze economii ajută la menținerea unui echilibru financiar general.

¹ <https://dexonline.ro>

Capabilitatea financiară, ca rezultat al educației financiare, este un factor determinant al creșterii economice și a bunăstării populației.

Nivelul redus de cunoștințe financiare ne-bancare a condus în timp atât la păstrarea piețelor la un nivel sub-dezvoltat, ajutat doar de intervenția statului (de exemplu, privatizarea prin intermediul bursei, asigurările obligatorii sau pensia privată obligatorie), cât și la ridicarea gradului de neîncredere publică care produce instabilitate, lichiditate scăzută și lipsă de receptivitate.

La nivelul Uniunii Europene s-a ajuns la considerația conform căreia educația financiară este fundamentală în vederea constituirii unei piețe unice, fiind necesar ca cetățenii europeni să își însușească cunoștințele de bază în materie de finanțe personale.

Nivelul de educație financiară a populației din România este unul scăzut, ceea ce se reflectă și în reacțiile oamenilor față de evoluțiile piețelor naționale și internaționale. Sensibilitatea față de zvonuri, comportamentul de turmă și influența media sunt manifestări ale acestui deficit educațional. Este un adevăr valabil faptul că dezvoltarea piețelor financiare este direct dependentă de nivelul de educație financiară a populației.

Fără o populație cu un anumit grad de educație financiară nici nu se va putea vorbi despre dezvoltarea piețelor financiare autohtone, indiferent de piața despre care se face vorbire. Diversificarea continuă, inovația financiară, creșterea complexității instrumentelor financiare, creșterea valorii piețelor depind toate de cerere, aceasta putând fi formulate doar de o populație educată, cu o anumită înțelegere a fenomenelor, mecanismelor și riscurilor. Stabilitatea piețelor, la rândul său, este dependentă de manifestarea apetitului față de risc manifestată de participanții la piață, apetit care este influențat de nivelul educațional individual.

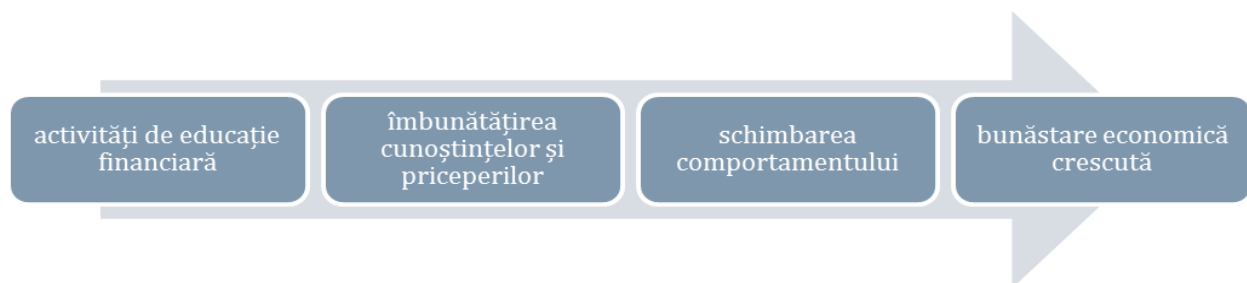
Educația financiară este benefică indivizilor, permițându-le înțelegerea fenomenelor financiare din viața lor (de exemplu, asigurările obligatorii), economiei reale prin scăderea riscurilor induse de instabilitatea și sub-dezvoltarea piețelor financiare ne-bancare și prin creșterea vitezei de rotație a capitalurilor. Există studii de *behavioral finance* (finanțe comportamentale) care demonstrează efectul pozitiv asupra comportamentelor pe care îl are participarea în cadrul programelor de educație financiară.

Ca urmare a concluziilor Consiliului ECOFIN din 8 mai 2007, în care Consiliul invită statele membre „să își intensifice în mod semnificativ eforturile, în raport cu responsabilitățile și inițiativele proprii ale sectorului financiar, pentru a spori sensibilizarea gospodăriilor în ceea ce privește nevoia lor de a fi informate corect și formate, astfel încât să își îmbunătățească pregătirea, continuând în același timp să protejeze investitorii în mod corespunzător”, ASF este responsabilă de demararea unor programe complexe de educație financiară, care să completeze măsurile adoptate pentru protecția consumatorului financiar non-bancar.

În cadrul proiectului său publicat în iunie 2013, OECD constata că perioada post-criză mondială a evidențiat nevoia de noi aptitudini individuale, inclusiv în ceea ce privește

educația financiară. Generațiile tinere vor fi supuse unor noi riscuri financiare în creștere, vor fi confruntate cu produse financiare mai sofisticate, fiind necesară asigurarea accesului la servicii financiare de la vârste cât mai tinere. OECD constata inexistența unei educații potrivite acestor dezvoltări actuale, în urma studiului său concluzionând în mod tragic că nivelul generațiilor tinere de educație financiară este inferior nivelului educației financiare aferent generațiilor precedente, ceea ce conduce la noi vulnerabilități potențiale.

Educația financiară, indiferent de forma sa, este cea care pune bazele unei bune înțelegeri a conceptelor cu care adultul major se confruntă în viața sa. Nivelul educațional este important pentru buna funcționare a economiei reale în ansamblul său. Din perspectiva pieței financiare non-bancare, pe de o parte, pregătirea tânărului pentru maturitate are în vedere transmiterea de cunoștințe financiare, înțelegerea fenomenelor prezente în economie, protecția consumatorului, formarea de aptitudini și comportamente care să adauge valoare reală în economie. Pe de altă parte, pregătirea adultului pentru a se adapta schimbărilor financiare și economice care îi influențează viața cotidiană, locul de muncă, familia și gospodăria, relațiile sociale ș.a. este de o importanță semnificativă pentru dezvoltarea reală a societății din care acest adult face parte.

Domenii de competență - Introducere în piața financiară non-bancară

Domenii de competență	Unități de competență
Competențe fundamentale	Unitatea 1. Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului financiar

Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului financiar (unitate de competență generală – Unitatea 1)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Manifestarea interesului pentru formularea de întrebări cu privire la propriile drepturi și responsabilități.	<p>1.1. Participarea la discuții ce oferă ocazia de a formula întrebări referitoare la probleme concrete privind drepturile și obligațiile ce rezultă din cumpărarea de produse și servicii financiare (de exemplu, pornind de la întrebările „Ce? Cine? Unde? Când? De ce?”).</p> <p>1.2. Comunicarea este realizată în cadrul aferent relațiilor profesionale.</p> <p>1.3. Formele și mijloacele de comunicare folosite sunt cele corespunzătoare unei transmiteri rapide a informațiilor.</p>	Formulează în mod responsabil cerințe de informare și dobândire de cunoștințe cu privire la propriile drepturi și responsabilități.
2. Formularea unor opinii, explicații, argumente simple pentru identificarea celui mai bun produs/serviciu financiar în raport cu propriile nevoi.	<p>2.1. Nevoile individuale sunt identificate corect din perspectiva disponibilităților financiare, a situației economico-sociale, respectiv a profilului de risc.</p> <p>2.2. Informațiile transmise sunt corecte, concise, operative și</p>	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu propriile nevoi cu care corelează alegerea posibilă a unui produs/serviciu financiar.

Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului financiar (unitate de competență generală – Unitatea 1)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
	<p>redactate într-un limbaj adecvat.</p> <p>2.3. Aplicarea unor metode de gândire critică pentru a reflecta asupra calității de consumator de servicii și produse financiare.</p>	
3. Raportarea critică la opiniile, explicațiile și argumentele formulate de alte persoane în contextul unor dezbateri privind produsele/serviciile financiare.	<p>3.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici pieței financiare cu referire la fapte/ evenimente financiare.</p> <p>3.2. Evaluarea informațiilor prezentate în mass-media cu privire la un anumit produs/serviciu financiar, la fapte/evenimente economico-financiare.</p> <p>3.3. Manifestarea interesului pentru identificarea unor modalități de economisire, investire, protecție financiară și pentru reducerea risipei de resurse financiare.</p>	Identifică informațiile corecte cu rigurozitate, cu atenție la detalii și discernământ.

Metode de evaluare	Unitatea 1. Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului financiar.
<p>La evaluare se va urmări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de autoevaluare pentru identificarea necesităților proprii; - eficiența autoinstruirii în funcție de obiectivele stabilite; - folosirea unui limbaj financiar adecvat; - responsabilitatea, spiritul critic și autocritic. 	

Domenii de competență - Introducere în asigurări

Domenii de competență	Unități de competență
Competențe specifice	Unitatea 2. Realizarea documentării asupra caracteristicilor de risc ale produsului/serviciului de asigurare Unitatea 3. Alegerea ofertei optime Unitatea 4. Comunicarea cu instituții implicate în activitatea de asigurări

Realizarea documentării asupra caracteristicilor de risc ale produsului/serviciului de asigurare (unitate de competență specifică - Unitatea 2)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Identificarea produsului/serviciului de asigurare ce satisface nevoile proprii.	1.1. Nevoile individuale sunt identificate corect din perspectiva disponibilităților financiare, a situației economico-sociale, respectiv a profilului de risc. 1.2. Informațiile transmise sunt corecte, concise, operative și redactate într-un limbaj adecvat. 1.3. Aplicarea unor metode de gândire critică pentru a reflecta asupra calității de consumator de servicii și produse de asigurare.	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu propriile nevoi cu care corelează alegerea posibilă a unui produs/serviciu de asigurare.
2. Verificarea implicațiilor contractuale aferente cumpărării.	2.1. Verificarea ca informațiile primite să fie corecte, concise, operative și redactate într-un limbaj adecvat, de înțeles. 2.2. Aplicarea unor metode de gândire critică care să conducă la adresarea de întrebări pentru obținerea unor clarificări, informații suplimentare, explicații. 2.3. Evaluarea nivelului de risc	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu solicitările de informații și le corelează cu prevederile contractuale, analizate cu discernământ.

Realizarea documentării asupra caracteristicilor de risc ale produsului/serviciului de asigurare (unitate de competență specifică – Unitatea 2)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
	perceput individual, atât din perspectiva nevoii, cât și din perspectiva disponibilităților financiare destinate consumului de produse/servicii de asigurare.	
3. Raportarea critică la ofertanții de servicii/produse de asigurare, respectiv la produsele/serviciile oferite.	<p>3.1. Evaluarea informațiilor primite de la ofertanți pentru un anumit produs/serviciu de asigurare, la fapte/evenimente economico-financiare individuale consumatorului.</p> <p>3.2. Manifestarea interesului pentru obținerea de informații suplimentare necesare adoptării unei decizii de cumpărare fundamentate pe nevoi și disponibilități financiare.</p> <p>3.3. Utilizarea corectă a termenilor specifici pieței de asigurare cu referire la fapte/mecanisme/evenimente/ entități ale pieței asigurărilor.</p>	Identifică informațiile corecte cu rigurozitate, cu atenție la detalii și discernământ.

Metode de evaluare	Unitatea 2. Realizarea documentării asupra caracteristicilor de risc ale produsului/serviciului de asigurare.
<p>La evaluare se va urmări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de autoevaluare pentru identificarea necesităților proprii și a disponibilităților financiare; - eficiența autoinstruirii în funcție de obiectivele stabilite; - folosirea unui limbaj financiar adecvat; - capacitatea de identificare coerentă, prin observare directă a produselor/serviciilor și corelarea noțiunilor învățate cu situația personală; - responsabilitatea, spiritul critic și autocritic. 	

Alegerea ofertei optime (unitate de competență specifică – Unitatea 3)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Obținerea de oferte de la asigurători.	<p>1.1. Alegerea asigurătorilor cărora li se solicită oferte se face pe baza capacității acestora de a oferi gama de produse și servicii necesare, identificate conform nevoilor și disponibilităților financiare proprii.</p> <p>1.2. Identificarea celor mai bune canale de comunicare astfel încât să fie facilitat dialogul cu ofertanții, în vederea obținerii de informații și clarificări suplimentare.</p> <p>1.3. Verificarea ca informațiile primite să fie corecte, concise, operative.</p>	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu solicitări de oferte, adresate către ofertanți aleși cu discernământ.
2. Verificarea implicațiilor contractuale aferente cumpărării.	<p>2.1. Verificarea ca informațiile primite să fie corecte, concise, operative și redactate într-un limbaj adecvat, de înțeles.</p> <p>2.2. Aplicarea unor metode de gândire critică care să conducă la adresarea de întrebări pentru obținerea unor clarificări, informații suplimentare, explicații.</p> <p>2.3. Evaluarea nivelului de risc perceput individual, atât din perspectiva nevoii, cât și din perspectiva disponibilităților financiare destinate consumului de produse/servicii de asigurare.</p>	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu solicitările de informații și le corelează cu prevederile contractuale, analizate cu discernământ.
3. Raportarea critică la	3.1. Analiza ofertelor se face în	Identifică cu rigurozitate, cu

Alegerea ofertei optime (unitate de competență specifică – Unitatea 3)

Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
<p>ofertanții de servicii/produse de asigurare, respectiv la produsele/serviciile oferțate.</p>	<p>funcție de criteriile de selecție proprii fiecărui consumator.</p> <p>3.2. Analiza ofertelor se face cu obiectivitate ținându-se cont și de restricțiile impuse de nevoi proprii și disponibilități financiare.</p> <p>3.3. Condițiile finale se negociază cu asigurătorul ales, pe baza preferințelor exprimate de fiecare consumator, astfel încât să se obțină condițiile optime de acoperire și de preț.</p>	<p>atenție la detalii și discernământ cea mai bună ofertă de produs/serviciu de asigurare, conform propriilor nevoi și disponibilități financiare.</p>

Metode de evaluare

Unitatea 3. Alegerea ofertei optime.

La evaluare se va urmări:

- capacitatea de autoevaluare pentru identificarea necesităților proprii și a disponibilităților financiare;
- eficiența autoinstruirii în funcție de obiectivele stabilite;
- folosirea unui limbaj financiar adecvat;
- capacitatea de aplicare permanentă a noțiunilor învățate;
- capacitatea de cuantificare a gradului de satisfacere a nevoilor;
- responsabilitatea, spiritul critic și autocritic.

Comunicarea cu instituții implicate în activitatea de asigurări (unitate de competență specifică – Unitatea 4)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Contactarea instituțiilor implicate în activitatea de asigurări.	<p>1.1. Cunoașterea rolului fiecărei instituții implicate în activitatea de asigurări și identificarea instituțiilor a căror implicare este importantă pentru actul respectiv de cumpărare.</p> <p>1.2. Obținerea de informații referitoare la instituțiile implicate în activitatea de asigurări din diferite surse (internet, media, recomandări ș.a.).</p> <p>1.3. Aplicarea unor metode de gândire critică pentru a reflecta asupra calității de consumator de servicii și produse de asigurare și cunoașterea mecanismelor de reclamație.</p>	<p>Recunoaște rolul instituțiilor implicate în activitatea de asigurare și poate formula solicitări către acestea, în mod concis, responsabil, cu rigurozitate.</p>
2. Asigurarea schimbului de informații necesare cu instituțiile implicate în activitatea de asigurare.	<p>2.1. Schimbul de informații cu instituțiile implicate în activitatea de asigurare se face succint, clar și concis.</p> <p>2.2. Alegerea canalelor de comunicare care oferă consumatorului cea mai bună comunicare și receptarea răspunsurilor prompt.</p> <p>2.3. Asigurarea tuturor informațiilor de care este nevoie în cadrul fluxului de comunicare, atât prin verificarea ca instituțiile implicate să transmită informația conformă prevederilor legale, cât și transmiterea de către</p>	<p>Crearea unui flux de comunicare corect, onest, care să furnizeze informații complete, concise, responsabile, cu rigurozitate.</p>

Comunicarea cu instituții implicate în activitatea de asigurări (unitate de competență specifică – Unitatea 4)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
	consumator a informațiilor necesare.	
3. Raportarea critică la ofertanții de servicii/produse de asigurare, respectiv la produsele/serviciile oferite.	<p>3.1. Evaluarea relației asigurător-consumator pentru un anumit produs/serviciu de asigurare.</p> <p>3.2. Serviciul/produsul ales este relevant pentru nevoile identificate.</p> <p>3.3. Este identificată corect calea de reclamare a unor disfuncționalități în relația asigurător-consumator.</p>	Identifică cu rigurozitate, cu atenție la detalii și în mod consecvent modalitățile de comunicare cu instituțiile pieței de asigurări și le utilizează pentru satisfacerea nevoii de asigurare și de protecție a consumatorului.

Metode de evaluare	Unitatea 4. Comunicarea cu instituții implicate în activitatea de asigurări.
<p>La evaluare se va urmări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de identificarea a instituțiilor implicate; - eficiența autoinstruirii în funcție de obiectivele stabilite; - folosirea unui limbaj financiar adecvat; - alegerea mijloacelor de comunicare cele mai adecvate scopului comunicării; - responsabilitatea, spiritul critic și autocritic. 	

Domenii de competență - Introducere în piața de capital

Domenii de competență	Unități de competență
Competențe specifice	Unitatea 5. Realizarea documentării asupra caracteristicilor de risc ale produsului/serviciului de investiții Unitatea 6. Alegerea ofertei optime de investiții Unitatea 7. Comunicarea cu instituții implicate în activitatea de investiții

Realizarea documentării asupra caracteristicilor de risc ale produsului/serviciului de investiții (unitate de competență specifică - Unitatea 5)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Identificarea produsului/serviciului de investiții ce satisface nevoile proprii.	1.1. Nevoile individuale sunt identificate corect din perspectiva disponibilităților financiare, a situației economico-sociale, respectiv a profilului de risc. 1.2. Informațiile transmise sunt corecte, concise, operative și redactate într-un limbaj adecvat. 1.3. Aplicarea unor metode de gândire critică pentru a reflecta asupra calității de consumator de servicii și produse de investiții.	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu propriile nevoi cu care corelează alegerea posibilă a unui produs/serviciu de investiții.
2. Verificarea implicațiilor contractuale aferente cumpărării.	2.1. Verificarea ca informațiile primite să fie corecte, concise, operative și redactate într-un limbaj adecvat, de înțeles. 2.2. Aplicarea unor metode de gândire critică care să conducă la adresarea de întrebări pentru obținerea unor clarificări, informații suplimentare, explicații. 2.3. Evaluarea nivelului de risc	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu solicitările de informații și le corelează cu prevederile contractuale, analizate cu discernământ.

Realizarea documentării asupra caracteristicilor de risc ale produsului/serviciului de investiții (unitate de competență specifică – Unitatea 5)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
	perceput individual, atât din perspectiva nevoii, cât și din perspectiva disponibilităților financiare destinate consumului de produse/servicii de investiții.	
3. Raportarea critică la ofertanții de servicii/produse de investiții, respectiv la produsele/serviciile oferite.	<p>3.1. Evaluarea informațiilor primite de la ofertanți pentru un anumit produs/serviciu de investiții, la fapte/evenimente economico-financiare individuale consumatorului.</p> <p>3.2. Manifestarea interesului pentru obținerea de informații suplimentare necesare adoptării unei decizii de cumpărare fundamentate pe nevoi și disponibilități financiare.</p> <p>3.3. Utilizarea corectă a termenilor specifici pieței de capital cu referire la fapte/mecanisme/evenimente/ entități ale pieței de capital.</p> <p>3.4. Relatarea onestă a nivelului de cunoștințe specifice deținute.</p>	Identifică informațiile corecte cu rigurozitate, cu atenție la detalii și discernământ.

Metode de evaluare	Unitatea 5. Realizarea documentării asupra caracteristicilor de risc ale produsului/serviciului de investiții.
<p>La evaluare se va urmări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de autoevaluare pentru identificarea onestă a disponibilităților financiare și cunoștințelor deținute; - eficiența autoinstruirii în funcție de obiectivele stabilite; identificarea corectă a apetitului 	

față de risc;

- folosirea unui limbaj financiar adecvat;
- capacitatea de identificare coerentă, prin observare directă a produselor/serviciilor și corelarea noțiunilor învățate cu situația personală;
- responsabilitatea, spiritul critic și autocritic.

Alegerea ofertei optime de investiții (unitate de competență specifică – Unitatea 6)

Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Obținerea de oferte de la intermediarii financiari.	<p>1.1. Alegerea intermediarilor financiari cărora li se solicită oferte se face pe baza capacității acestora de a oferi gama de produse și servicii necesare, identificate conform nevoilor și disponibilităților financiare proprii.</p> <p>1.2. Identificarea celor mai bune canale de comunicare astfel încât să fie facilitat dialogul cu ofertanții, în vederea obținerii de informații și clarificări suplimentare.</p> <p>1.3. Verificarea ca informațiile primite să fie corecte, concise, operative.</p> <p>1.4. Recunoașterea ofertelor care sunt conforme propriului apetit față de risc.</p>	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu solicitări de oferte, adresate către ofertanți aleși cu discernământ.
2. Verificarea implicațiilor contractuale aferente cumpărării.	<p>2.1. Verificarea ca informațiile primite să fie corecte, concise, operative și redactate într-un limbaj adecvat, de înțeles.</p> <p>2.2. Aplicarea unor metode de gândire critică care să conducă la adresarea de întrebări pentru</p>	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu solicitările de informații și le corelează cu prevederile contractuale, analizate cu discernământ.

Alegerea ofertei optime de investiții (unitate de competență specifică – Unitatea 6)

Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
	<p>obținerea unor clarificări, informații suplimentare, explicații.</p> <p>2.3. Evaluarea nivelului de risc perceput individual, atât din perspectiva nevoii, cât și din perspectiva disponibilităților financiare destinate consumului de produse/servicii de investiții.</p> <p>2.4. Verificarea existenței autorizării de desfășurare de activități de intermediere financiară.</p> <p>2.5. Asumarea răspunderii referitoare la risc, așa cum este el agreat de investitor.</p>	
<p>3. Raportarea critică la ofertanții de servicii/produse de investiții, respectiv la produsele/serviciile oferite.</p>	<p>3.1. Analiza ofertelor se face în funcție de criteriile de selecție proprii fiecărui consumator.</p> <p>3.2. Analiza ofertelor se face cu obiectivitate ținându-se cont și de restricțiile impuse de nevoi proprii și disponibilități financiare.</p> <p>3.3. Condițiile finale se negociază cu intermediarul financiar ales, pe baza preferințelor exprimate de fiecare consumator, astfel încât să se obțină condițiile optime de preț.</p> <p>3.4. Identificarea modalităților de monitorizare a evoluției investițiilor realizate.</p>	<p>Identifică cu rigurozitate, cu atenție la detalii și discernământ cea mai bună ofertă de produs/serviciu de investiții, conform propriilor nevoi și disponibilități financiare.</p>

Metode de evaluare	Unitatea 6. Alegerea ofertei optime de investiții.
<p>La evaluare se va urmări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de autoevaluare pentru identificarea onestă a disponibilităților financiare și cunoștințelor deținute; - eficiența autoinstruirii în funcție de obiectivele stabilite; identificarea corectă a apetitului față de risc; - folosirea unui limbaj financiar adecvat; - capacitatea de aplicare permanentă a noțiunilor învățate; - capacitatea de cuantificare a gradului de satisfacere a nevoilor; - responsabilitatea, spiritul critic și autocritic. 	

Comunicarea cu instituții implicate în activitatea de investiții (unitate de competență specifică – Unitatea 7)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
<p>1. Contactarea instituțiilor implicate în activitatea de investiții.</p>	<p>1.1. Cunoașterea rolului fiecărei instituții implicate în activitatea de investiții și identificarea instituțiilor a căror implicare este importantă pentru actul respectiv de cumpărare.</p> <p>1.2. Obținerea de informații referitoare la instituțiile implicate în activitatea de investiții din diferite surse (internet, media, recomandări ș.a.).</p> <p>1.3. Aplicarea unor metode de gândire critică pentru a reflecta asupra calității de consumator de servicii și produse de investiții și cunoașterea mecanismelor de reclamație.</p> <p>1.4. Identificarea mecanismului de monitorizare a investițiilor existente (de exemplu, extrasul de cont).</p>	<p>Recunoaște rolul instituțiilor implicate în activitatea de investiții și poate formula solicitări către acestea, în mod concis, responsabil, cu rigurozitate.</p>

Comunicarea cu instituții implicate în activitatea de investiții (unitate de competență specifică – Unitatea 7)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
2. Asigurarea schimbului de informații necesare cu instituțiile implicate în activitatea de investiții.	<p>2.1. Schimbul de informații cu instituțiile implicate în activitatea de investiții se face succint, clar și concis.</p> <p>2.2. Alegerea canalelor de comunicare care oferă consumatorului cea mai bună comunicare și receptarea răspunsurilor prompt.</p> <p>2.3. Asigurarea tuturor informațiilor de care este nevoie în cadrul fluxului de comunicare, atât prin verificarea ca instituțiile implicate să transmită informația conformă prevederilor legale, cât și transmiterea de către consumator a informațiilor necesare.</p>	Crearea unui flux de comunicare corect, onest, care să furnizeze informații complete, concise, responsabile, cu rigurozitate.
3. Raportarea critică la ofertanții de servicii/produse de investiții, respectiv la produsele/serviciile oferite.	<p>3.1. Evaluarea relației intermediar financiar-consumator pentru un anumit produs/serviciu de investiții.</p> <p>3.2. Serviciul/produsul ales este relevant pentru nevoile identificate.</p> <p>3.3. Este identificată corect calea de reclamare a unor disfuncționalități în relația intermediar financiar-consumator.</p>	Identifică cu rigurozitate, cu atenție la detalii și în mod consecvent modalitățile de comunicare cu instituțiile pieței de capital și le utilizează pentru satisfacerea nevoii de asigurare și de protecție a consumatorului.

Metode de evaluare	Unitatea 7. Comunicarea cu instituții implicate în activitatea de investiții.
La evaluare se va urmări: <ul style="list-style-type: none">- capacitatea de autoevaluare pentru cunoștințele financiare deținute;- folosirea unui limbaj financiar adecvat;- alegerea mijloacelor de comunicare cele mai adecvate scopului comunicării;- responsabilitatea, spiritul critic și autocritic.	

Domenii de competență - Introducere în sistemul de pensii private

Domenii de competență	Unități de competență
Competențe specifice	Unitatea 8. Realizarea documentării asupra caracteristicilor sistemului de pensii private și produselor financiare aferente Unitatea 9. Alegerea ofertei optime pentru fondul privat de pensii Unitatea 10. Comunicarea cu instituții implicate în activitatea aferentă sistemului de pensii private

Realizarea documentării asupra caracteristicilor sistemului de pensii private și produselor financiare aferente (unitate de competență specifică – Unitatea 8)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Identificarea produsului/serviciului aferent sistemului de pensii private ce satisface nevoile proprii.	1.1. Nevoile individuale sunt identificate corect din perspectiva disponibilităților financiare, a situației economico-sociale, respectiv a profilului de risc. 1.2. Informațiile transmise sunt corecte, concise, operative și redactate într-un limbaj adecvat. 1.3. Aplicarea unor metode de gândire critică pentru a reflecta asupra calității de consumator de servicii și produse specifice sistemului de pensii private.	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu propriile nevoi cu care corelează alegerea posibilă a unui produs/serviciu specific sistemului de pensii private.
2. Verificarea implicațiilor contractuale aferente cumpărării.	2.1. Verificarea ca informațiile primite să fie corecte, concise, operative și redactate într-un limbaj adecvat, de înțeles. 2.2. Aplicarea unor metode de gândire critică care să conducă la adresarea de întrebări pentru obținerea unor clarificări, informații suplimentare, explicații.	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu solicitările de informații și le corelează cu prevederile contractuale, analizate cu discernământ.

Realizarea documentării asupra caracteristicilor sistemului de pensii private și produselor financiare aferente (unitate de competență specifică – Unitatea 8)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
	<p>2.3. Evaluarea nivelului de risc perceput individual, atât din perspectiva nevoii, cât și din perspectiva disponibilităților financiare destinate consumului de produse/servicii specifice sistemului de pensii private.</p> <p>2.4. Identificarea participativităților pensiei Pilon II în raport cu Pilon I și Pilon III.</p>	
<p>3. Raportarea critică la ofertanții de servicii/produse aferente sistemului de pensii private, respectiv la produsele/serviciile oferite.</p>	<p>3.1. Evaluarea informațiilor primite de la ofertanți pentru un anumit produs/serviciu specific sistemului de pensii private, la fapte/evenimente economico-financiare individuale consumatorului.</p> <p>3.2. Manifestarea interesului pentru obținerea de informații suplimentare necesare adoptării unei decizii de cumpărare fundamentate pe nevoi și disponibilități financiare.</p> <p>3.3. Utilizarea corectă a termenilor specifici sistemului de pensii private cu referire la fapte/mecanisme/evenimente/ entități ale acestui sistem.</p> <p>3.4. Identificarea corectă a mecanismelor de transfer.</p>	<p>Identifică informațiile corecte cu rigurozitate, cu atenție la detalii și discernământ.</p>

Metode de evaluare	Unitatea 8. Realizarea documentării asupra caracteristicilor sistemului de pensii private și produselor financiare aferente.
<p>La evaluare se va urmări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de autoevaluare pentru identificarea onestă a disponibilităților financiare și cunoștințelor deținute; - eficiența autoinstruirii în funcție de obiectivele stabilite; - folosirea unui limbaj financiar adecvat; - capacitatea de identificare coerentă, prin observare directă a produselor/serviciilor și corelarea noțiunilor învățate cu situația personală; - responsabilitatea, spiritul critic și autocritic. 	

Alegerea ofertei optime pentru fondul privat de pensii (unitate de competență specifică – Unitatea 9)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Obținerea de oferte de la administratorii fondurilor de pensii private.	<p>1.1. Alegerea administratorilor cărora li se solicită oferte se face pe baza capacității acestora de a oferi gama de produse și servicii necesare, identificate conform nevoilor și disponibilităților financiare proprii.</p> <p>1.2. Identificarea celor mai bune canale de comunicare astfel încât să fie facilitat dialogul cu ofertanții, în vederea obținerii de informații și clarificări suplimentare.</p> <p>1.3. Verificarea ca informațiile primite să fie corecte, concise, operative.</p> <p>1.4. Identificarea corectă a rolului agentului de marketing.</p>	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu solicitări de oferte, adresate către ofertanți aleși cu discernământ.
2. Verificarea implicațiilor contractuale aferente	2.1. Verificarea ca informațiile primite să fie corecte, concise, operative și redactate într-un	Formulează concis, responsabil, cu rigurozitate și atenție la detaliu solicitările de

Alegerea ofertei optime pentru fondul privat de pensii (unitate de competență specifică – Unitatea 9)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
cumpărării.	<p>limbaj adecvat, de înțeles.</p> <p>2.2. Aplicarea unor metode de gândire critică care să conducă la adresarea de întrebări pentru obținerea unor clarificări, informații suplimentare, explicații.</p> <p>2.3. Evaluarea nivelului de risc perceput individual, atât din perspectiva nevoii, cât și din perspectiva disponibilităților financiare destinate consumului de produse/servicii specifice sistemului de pensii private.</p> <p>2.4. Recunoașterea ofertelor care sunt conforme propriei necesitate financiară pe termen lung.</p>	<p>informații și le corelează cu prevederile contractuale, analizate cu discernământ.</p>
3. Raportarea critică la ofertanții de servicii/produse de specifice sistemului de pensii private, respectiv la produsele/serviciile oferite.	<p>3.1. Analiza ofertelor se face în funcție de criteriile de selecție proprii fiecărui consumator.</p> <p>3.2. Analiza ofertelor se face cu obiectivitate ținându-se cont și de restricțiile impuse de nevoi proprii și disponibilități financiare.</p> <p>3.3. Identificarea modalităților de monitorizare a evoluției fondului de pensii ales.</p>	<p>Identifică cu rigurozitate, cu atenție la detalii și discernământ cea mai bună ofertă de produs/serviciu specific sistemului de pensii private, conform propriilor nevoi și disponibilități financiare.</p>

Metode de evaluare	Unitatea 9. Alegerea ofertei optime pentru fondul privat de pensii.
<p>La evaluare se va urmări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de autoevaluare pentru identificarea onestă a disponibilităților financiare și cunoștințelor deținute; 	

- eficiența autoinstruirii în funcție de obiectivele stabilite;
- folosirea unui limbaj financiar adecvat;
- capacitatea de aplicare permanentă a noțiunilor învățate;
- capacitatea de cuantificare a gradului de satisfacere a nevoilor;
- responsabilitatea, spiritul critic și autocritic.

**Comunicarea cu instituții implicate în activitatea aferentă sistemului de pensii private
(unitate de competență specifică - Unitatea 10)**

Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Contactarea instituțiilor implicate în activitatea specifică sistemului de pensii private.	<p>1.1. Cunoașterea rolului fiecărei instituții implicate în activitatea specifică sistemului de pensii private și identificarea instituțiilor a căror implicare este importantă pentru actul respectiv de cumpărare.</p> <p>1.2. Obținerea de informații referitoare la instituțiile implicate în activitatea specifică sistemului de pensii private din diferite surse (internet, media, recomandări ș.a.).</p> <p>1.3. Aplicarea unor metode de gândire critică pentru a reflecta asupra calității de consumator de servicii și produse specifică sistemului de pensii private și cunoașterea mecanismelor de reclamație.</p> <p>1.4. Identificarea mecanismului de monitorizare a evoluției fondurilor de pensii.</p>	<p>Recunoaște rolul instituțiilor implicate în activitatea specifică sistemului de pensii private și poate formula solicitări către acestea, în mod concis, responsabil, cu rigurozitate.</p>
2. Asigurarea schimbului de informații necesare cu instituțiile implicate în	<p>2.1. Schimbul de informații cu instituțiile implicate în activitatea specifică sistemului de pensii</p>	<p>Crearea unui flux de comunicare corect, onest, care să furnizeze informații</p>

Comunicarea cu instituții implicate în activitatea aferentă sistemului de pensii private (unitate de competență specifică – Unitatea 10)		
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
activitatea specifică sistemului de pensii private.	<p>private se face succint, clar și concis.</p> <p>2.2. Alegerea canalelor de comunicare care oferă consumatorului cea mai bună comunicare și receptarea răspunsurilor prompt.</p> <p>2.3. Asigurarea tuturor informațiilor de care este nevoie în cadrul fluxului de comunicare, atât prin verificarea ca instituțiile implicate să transmită informația conformă prevederilor legale, cât și transmiterea de către consumator a informațiilor necesare.</p>	complete, concise, responsabile, cu rigurozitate.
3. Raportarea critică la ofertanții de servicii/produse specifice sistemului de pensii private, respectiv la produsele/serviciile oferite.	<p>3.1. Evaluarea relației entitate-consumator pentru un anumit produs/serviciu.</p> <p>3.2. Serviciul/produsul ales este relevant pentru nevoile identificate.</p> <p>3.3. Este identificată corect calea de reclamare a unor disfuncționalități în relația entitate-consumator.</p> <p>3.4. Se identifică mecanismul aferent transferului.</p>	Identifică cu rigurozitate, cu atenție la detalii și în mod consecvent modalitățile de comunicare cu instituțiile sistemului de pensii private și le utilizează pentru satisfacerea nevoii de asigurare și de protecție a consumatorului.

Metode de evaluare**Unitatea 10. Comunicarea cu instituții implicate în activitatea aferentă sistemului de pensii private.**

La evaluare se va urmări:

- capacitatea de autoevaluare pentru identificarea onestă a disponibilităților financiare și cunoștințelor deținute;
- eficiența autoinstruirii în funcție de obiectivele stabilite;
- folosirea unui limbaj financiar adecvat;
- alegerea mijloacelor de comunicare cele mai adecvate scopului comunicării;
- responsabilitatea, spiritul critic și autocritic.